



Seniortiltak

Seniortiltak i Bodø kommune



Tre tiltak slår inn for våre medlemmer i skole

Seniortiltakene er tredelt

1.Ferieloven § 5. ptk.2

2.Avtalefestet

(undervisningspersonale,
grunnskole)

3.Bodø kommune

§ Ferieloven

SFS 2213 Undervisningspersonalet i kommunal og
fylkeskommunal grunnsopplæring



Ferieloven: Kap 2. Feriefritiden

§ 5. Feriefritidens lengde, ptk 2

(2) (Ekstraferie for arbeidstakere over 60 år)

Arbeidstaker som fyller 60 år i løpet av ferieåret, skal gis ekstraferie på 6 virkedager. Deles ekstraferien, kan arbeidstaker bare kreve fri så mange arbeidsdager som vedkommende normalt har i ei uke



Ferie i 2024 for undervisningspersonell

- Ferie for undervisningspersonell regnes fra siste virkedag i juli og fem uker tilbake i tid (lørdag er en virkedag)
- I 2024 var onsdag 31. juli siste virkedag. Det betyr at torsdag 27. juni er å regne som først feriedag.
- Man kan bare kreve erstatningsferie i denne perioden. Altså ikke for juleferie, påskeferie oa.
- NB! Husk regler for erstatningsferie om du vet om sykemelding før ferie og om sykemelding oppstår i ferie.

Å si ifra at «jeg stikker på ferie» ☺

- **§ 6. Feriefastsetting**

(1) Hvem som bestemmer tiden for ferien (...)

Arbeidstaker over 60 år bestemmer selv tiden for avvikling av ekstraferien, med mindre annet er avtalt. Ekstraferien kan tas samlet eller med en eller flere dager om gangen.

(2) Underretning

Arbeidstaker over 60 år skal gi arbeidsgiver minst 2 ukers varsel før avvikling av ekstraferie.



4. Arbeidsåret

- Lærernes samlede arbeidsoppgaver skal utføres innenfor et årsverk på 1687,5 timer (1650 timer for lærere som er 60 år og eldre).

SFS 2213, punkt 6. Livsfasetiltak

- *Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 6 % fra skoleårets begynnelse det første yrkesåret etter fullført faglig og pedagogisk utdanning.*
- Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 6 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 57 år.
- Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 12,5 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 60 år.
- Nyutdannede lærere og lærere over 60 år disponerer den frigjorte tiden til for- og etterarbeid og faglig ajourføring på skolen, dersom man ikke blir enige om noe annet.
- *Overgangsordninger:*
- *Lærer som er født i 1962 eller tidligere kan velge om de vil følge gammel eller ny ordning. Læreren har ikke rett til å gå over fra gammel til ny ordning eller omvendt, når de har begynt å benytte seg av tiltaket.*

Seniortiltak i Bodø kommune - grunnlagsdokumenter

- Dokumentene er hentet fra Kvalitetslosen/Compilo
- Vi må tilbake til et bystyrevedtak 22. mai 2008, PS 08/72
- Deretter kommer en «Forklaring til seniorvedtaket som lå i Bodø Personalhåndbok Ansattefordeler Seniorpolitikk
- Deretter kommer et notat til orientering fra daværende undervisningssjef, Per-Oskar Schjølberg datert 05.09.2008 om praktisering i skolene i Bodø

Vedtak fra 22. mai 2008 - intensjoner

Vedtak: «Med bakgrunn i de utredninger som det er vist til, og de utfordringer som kommunen trolig står ovenfor de neste årene foreslår administrasjonsutvalget at det legges til grunn følgende prinsipper og retningslinjer for kommunens seniorpolitikk for de kommende årene.»

1. «Til grunn for en aktiv seniorpolitikk skal det ligge en forståelse i alle lag i organisasjonen om at det er viktig å beholde senior medarbeidere for å kunne opprettholde og utvikle gode tjenestetilbud.»
2. «Arbeidene med å utvikle en lederstil som er både inkluderende tydelig og som demper konflikter som kan føre til utstøting, skal videreføres og prioriteres.»

Vedtak fortsettelse...

3. «Som et ledd i kommunens opplærings- og kompetanseplan skal det legges vekt på å sikre at senior arbeidstakere, gis mulighet for påfyll av kunnskap og kompetanse for å sikre mestring og jobbkontroll.»
4. «Ved innføring av ny teknologi eller organisasjonsmessige endringer skal senior arbeidstakere trekkes aktivt med for å hindre at endringene bidrar til utstøting.»
5. «Kommunens bedriftslegeordning... som særlig vil være av betydning for senior kvinner innen omsorgsyrkene.»

Bodø kommune; seniormedarbeider-samtalen, bystyrevedtaket punkt 6

6.

«Fra fylte 55 år skal alle medarbeidere ha rett til seniormedarbeidersamtale hvor det skal fokuseres på å kartlegge ønsker og behov for at medarbeideren i første omgang skal kunne stå i arbeid fram til 62 år og deretter til 67 år. For å finansiere tiltakene innen dette området skal det årlig settes av midler i kommunens budsjetter.»

«Tiltak kan være lettere vakt- og turnusordninger, ekstra fritid, redusert arbeidstid, fleksibel arbeidstid, kompetanseheving og lignende.»

Punkt 7

- «Arbeidstakere som har fylt 60 år kan ta ut 1 ekstra fridag i måneden. Denne fridagen kan ikke overføres til neste måned, og kan ikke tas ut i måneder når en har ferie.»
- «Arbeidstakere som har fylt 62 år kan ta ut 2 ekstra fridager i måneden etter samme vilkår som i det første punktet.»
- «Arbeidstakere som har fylt 64 år kan ta ut 3 ekstra fridager i måneden etter samme vilkår som foregående.»
- «Undervisningspersonalet tilbys fra 60 år tilsvarende reduksjon i arbeidstid som andre ansatte i kommunen.
Undervisningspersonalet tilbys fra 62 år 130 timers redusert arbeidstid. Fritiden forutsettes tatt ut innenfor den tariffestede reduksjon i undervisningstid»
- «Ordningen forutsetter at det ikke tas ut AFP»

Punkt 10, samt kommentar

- «Tiltak som ikke har direkte økonomisk kostnad iversettes i løpet av 2008. Øvrige tiltak må utredes nærmere og forutsettes innfaset som en del av budsjettprosessen for perioden 2009-2012.»

Kommentar til ptk. 10: «Du som leder må vurdere kostnader ved praktisering av ordningen i 2008. Dersom du ikke har budsjett for å praktisere ordningen i sin helhet, kan du vurdere andre tiltak. Det er viktig å ha en dialog med arbeidstakerne om hvilke muligheter den enkelte virksomhet kan iverksette. Jf. ptk. 6 andre avsnitt.»

Kommentarer til ptk. 6 og ptk. 7.

- Det er videre ptk. 8, 9 og 11.

Kommentar til ptk. 6: «Ordninger etter dette ptk. forutsetter en individuell vurdering, med bakgrunn i arbeidstakerens helse, sett i forhold til arbeidsbelastning og ubekvem arbeidstid. Målet er å hindre at arbeidstakere går ut i uførepensjon, eller på annen måte må forlate yrkeslivet før oppnådd pensjonsalder.»

Merk: Gjøres en individuell vurdering.

Hvem skal gjøre den vurderingen?

Kommentarer ptk. 7

- «Intensjonen med en fridag i måneden er å få et «pusterom» i de måneder av året som du ikke tar ut feriefritid.»
- «For lærere må vi se kommunens seniortiltak i sammenheng med særavtalens tiltak som omdisponerer undervisningstid til annen bundet tid. Avtalen må forstås slik at lærerne fra de er 60 år kan få 75 timer pr. år av seniortiltakene i særavtalen som fritid i stedet for annen bundet tid.»

Kommentarer til ptk. 7 forts...

- For lærere over 62 år kan de få 130 timer fritid. En lærer i barneskolen får da 123,5 timer fritid fra den omdisponerte tiden i særavtalen (12,5% av 988 timer) istedenfor annen bunden tid. De 6,5 timene som gjenstår tas ut forholdsmessig mellom undervisning og annen bunden tid. Det må, som for de andre kommunalt ansatte, tas jevnt ut over arbeidsåret».
- Hva menes med over 62 år?
- Når du har blitt 62 år

Forklaring til seniorvedtaket, andre avsnitt:

«Seniorfri er ikke en rettighet, men et gode arbeidstaker kan benytte seg av. Muligheten til å gi seniorfri skal vurderes fra gang til gang, og arbeidsgiver har styringsrett på dette. Dette innebærer at man kanskje kan si ja en måned, men må si nei en annen gang. Dette avhenger av driftssituasjonen til enhver tid. Seniorfri skal alltid avveies mot drift, da det ikke skal engasjeres vikar for senior som tar seniorfri.»

Hvordan banker du gjennom seniordager nå?

Annet fra forklaringen til seniorvedtaket:

- I måneder det er seniorfri, kan arbeidstaker ikke ta ekstravakter
- Det er ikke anledning til å ta ut seniordager og skrive overtid samme måned.
- Fridagene reduseres forholdsvis etter stillingsstørrelse

Vi klarer ikke å finne dato eller dokumentnummer på denne forklaringen til seniorvedtaket.

Livsfase- og seniorpolitikk – praktisering i skolen

- **Notat til orientering sendt ut til rektorene fra daværende undervisningssjef, Per-Oskar Schjølberg, datert 05.09.2008**
- «De første fem punktene pålegger oss – som skoleledere – et stort ansvar for å legge til rette for å beholde den arbeidskraften og kompetansen eldre arbeidstakere representerer. Slik sett, påhviler det oss å strekke oss langt for å tilrettelegge og ta hensyn til behovene til de eldste på arbeidsplassen.»
- Ptk. 6: Kommenteres uten at det er spesielt relevant for undervisningspersonell, men gjelder alle ansatte.

Kommentarer videre:

- Ptk. 7: «Dette betyr at lærere fra 60 år kan ta ut reduksjonen i undervisningstiden som fritid etter reglene over. Etter arbeidsavtalens bestemmelser har lærere fra 60 år nedsatt undervisningstiden med 12,5 %, hvilke skulle utgjøre ca 16 dager i året.
- Fra 60 år kan dermed 1 dag i måneden av den nedsatte undervisningstida tas ut som fritid. Dette må avtales og nedfelles i arbeidsplanen for den enkelte lærer.
- Fra 62 år kan hele reduksjonen i undervisningstid tas ut som fritid. Hvordan dette skal gjøres nedfelles i arbeidsplanen for den enkelte.»

Videre kommentarer

- «Reglene over gjelder også andre arbeidstakere i skolen, men bare i den grad at tilrettelegging kan skje og det ikke følger kostnader med (jfr. ptk. 10)»

Hvor har POS 16 dager fra?

130 dager: 7,5 time = 17,33 dager

Kommentar punkt 10:

- «Dette punktet er vedtakets akilleshæl. Det må tolkes slik at tiltak som ikke kan gjennomføres ved omfordeling av oppgaver etc. ikke kan gjennomføres. En arbeidstaker som må ha ekstra lønnet vikar ved fravær mister altså rettigheten. Her må man – sammen med arbeidstakeren – vurdere hva som er reell lettelse i arbeidsbyrden, og ansvarliggjøre organisasjonene i medbestemmelse i forhold til omfordeling av arbeidsoppgaver for å kunne gjennomføre tiltakene overfor de eldste i kollegiet.»
- «For lærerne er tiltakene finansiert.»
- «På hvilken måte tiltakene vil bli kompensert i framtiden gjenstår å se.»

Hva kan vi forstå ut fra grunnlagsdokumentene?

- God politisk intensjon fra 2008.
- Føringer om et gode og ikke en rettighet gjør det vanskelig å kreve for mange grupper
- Føringer om at det ikke skal koste penger gjør det vanskelig.
- Føringer om styringsrett og individuell vurdering er vanskelig.
- Det er derimot til gunst for lærere i grunnskolen da SFS 2213 regulerer 12,5 % mindre undervisning, men ikke mindre arbeidsplanfestet tid.
- Bodø kommune sine tiltak, samt presiseringen fra daværende skolesjef slår fast at man kan ta ut 75/130 timer seniorfri i årsverket sitt.
- Arbeidsgiver skal strekke seg langt for å få dette til.